

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 22
van **ELS STERCKX**
datum: 16 oktober 2019

aan **HILDE CREVITS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

Vlaams bijenteeltprogramma - Stand van zaken

In 2016 heeft de Vlaamse overheid een driejarenprogramma opgestart in verband met het terugdringen van de bijensterfte. Door het EPILOBEE-project kwam aan het licht dat in de winter van 2012-2013 er een extreme bijensterfte was waarbij bijna een derde van de bijenvolken (32,4%) in België het einde van de winter niet haalde.

In Vlaanderen is naar aanleiding van deze problematiek het Vlaams bijenteeltprogramma 2017-2019 opgestart. Dat programma bestudeert maatregelen voor de verbetering van de productie en afzet van producten van de bijenteelt. Ik verwijs daarmee naar de toepassing van Verordening (EU) 1308/2013 van het Europees Parlement en de Europese Raad en van Verordeningen (EU) 1366/2015 en 1368/2015 van de Europese Commissie.

Nu dit project ten einde loopt, heb ik daaromtrent enkele vragen.

1. Wat is de stand van zaken van dit project? Er is een halfjaarlijkse terugkoppeling, graag de resultaten daarvan.
2. Hebben er voldoende imkers deelgenomen tijdens de volledige looptijd van het programma, zodat dit representatief is?
3. Is de bijenpopulatie opnieuw aan het stijgen of is ze nog steeds alarmerend?
4. Dit jaar loopt het programma af.

Gaat de minister het Vlaams bijenteeltprogramma verlengen?

HILDE CREVITS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

ANTWOORD

op vraag nr. 22 van 16 oktober 2019

van **ELS STERCKX**

1. De doelstellingen van het Vlaams Bijenteeltprogramma (VBP) 2017-2019 waren:

- Technische bijstand voor imkers en imkergroeperingen;
- Het verbeteren van de controle op de Varroa-mijtziekte en bijgevolg het reduceren van de schade die deze ectoparasiet direct en indirect aanricht;
- Rationalisatie van het reizen met de bijen naar geschikte drachtgebieden;
- Steun voor de laboratoria voor de analyse van de fysische en chemische kenmerken van de honing in het kader van een systeem van kwaliteitszorg voor de honing van de lokale Vlaamse imker;
- Steun voor het herstel van het communautaire bijenbestand: het verbeteren van de genetische diversiteit van onze bijenstapel en het selecteren van bijenvolken met een grotere weerbaarheid en veerkracht, die zijn aangepast aan onze lokale omgevingsomstandigheden;
- Samenwerken met instanties die gespecialiseerd zijn in de uitvoering van de programma's inzake toegepast onderzoek bijenteelt en bijenteeltproducten.

In kader van deze doelstellingen zijn volgende acties gerealiseerd:

- Voor de technische bijstand aan imkers en hun imkerverenigingen werden 8 educatieve en 2 experimentele bijenstanden in Vlaanderen ontwikkeld. De educatieve bijenstanden staan in eerste instantie ten dienste van de imkerverenigingen om hun leden imkertekniken aan te leren. De experimentele bijenstanden zijn de basis voor het experimenteel onderzoek dat door de entiteit Honeybee Valley van de Universiteit Gent wordt gevoerd.
- Er werden 14 thematische brochures gepubliceerd, waarin telkens een specifieke techniek of een goede praktijk van een vooraanstaand imker wordt toegelicht.
- Via de website van Honeybee Valley kunnen geïnteresseerden inschrijven op de nieuwsbrief over recente ontwikkelingen en nieuwigheden in de bijenteelt. Op het einde van dit werkingsjaar waren er meer dan 1.200 gebruikers geregistreerd. Er zijn intussen 27 nieuwsbrieven verstuurd.
- Op de website van Honeybee Valley staat een tool die de vraag en het aanbod in bestuivingsdiensten weergeeft. In de loop van 2018 hebben zich 7 nieuwe telers en 24 nieuwe imkers aangemeld. Gedurende het ganse jaar werden in totaal ongeveer 1.200 bijenvolken aangeboden, terwijl er door telers expliciet 134 werden gevraagd. De meeste telers melden zich aan om het aanbod van bijenvolken te bekijken. Hierbij gaan ze dus niet altijd een bestuivingsvraag stellen. Er werden 43 concrete contacten gelegd tussen 7 telers en 18 imkers.
- Tijdens het eerste werkingsjaar werd een kwaliteitslabel voor honing gecreëerd.

- Tijdens de jaarlijkse bijeenkomst van het Comité Selectiewerk Vlaanderen worden de veredelings- en testintenties besproken. De telersgroep bestaat uit veredelaars, testers en telers.
Jaarlijks hebben 30 veredelaars, 40 testers en 25 telers ingetekend. Onder de veredelaars en de testers zijn er dit jaar enkele nieuwe leden toegetreden. Het aantal veredelde koninginnen bedroeg 112 en het totaal aantal geteste koninginnen komt op 167.
- Op het vlak van onderzoek werden in een praktijkproef de mogelijkheden afgetoetst van een arrestraam dat de varroamijten concentreert in het broed. Dit bleek een groot hulpmiddel voor het selectiewerk en de selectie van veerkrachtige en varroaresistente bijen.

Bij het afsluiten van dit Vlaams Bijenteeltprogramma 2017-2019 kunnen we stellen dat de vooropgestelde doelstellingen zijn behaald. De veelheid aan bijenteeltmanagementstechnieken werd geharmoniseerd en in overzichtelijke brochures aan de imkers aangereikt. Mogelijkheden in het beheersen van de varroamijziekte werden uitgewerkt in een poging imkers te gidsen in het doolhof van behandelingstechnieken. De eerste stappen in het selecteren van bijenvolken met grotere weerbaarheid en veerkracht werden tijdens dit programma gezet.

2. Ja, ik verwijst naar de hierboven vermelde cijfers. De uitvoering van het programma werd gedaan door een onafhankelijk orgaan, met name VZW Vlaams Bijenteeltprogramma. De imkerfederaties behouden als spreekbuis van de imkerij hun belangrijke adviserende rol binnen het toezichtcomité van het programma. Honeybee Valley maakt volop gebruik van haar website om informatie aan het grote publiek kenbaar te maken.
3. De evolutie van de wintersterfte bij honingbijen in Vlaanderen is als volgt (cijfers COLOSS) :

Bijenseizoenen winter	sterfte %
2012-2013	32,4
2013-2014	14,8
2014-2015	17,4
2015-2016	12,2
2016-2017	22,3
2017-2018	13,0
2018-2019	10,9

4. Het Vlaams Bijenteeltprogramma 2020-2022 is op 1 augustus 2019 van start gegaan.